

XÂY DỰNG LÝ TƯỞNG, NIỀM TIN CHO THANH NIÊN QUÂN ĐỘI THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

NGUYỄN NAM QUỲNH (*)

Tóm tắt: Nhiệm vụ xây dựng Quân đội, củng cố quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới đặt ra yêu cầu ngày càng cao về nhân tố con người trong Quân đội nhân dân Việt Nam, trong đó có lý tưởng, niềm tin của thanh niên Quân đội. Thanh niên là lực lượng chiếm số đông ở đơn vị cơ sở trong Quân đội, xung kích, sáng tạo, trực tiếp thực hiện nhiệm vụ huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Do đó, xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh hiện nay là vấn đề quan trọng và cần thiết. Bài viết góp phần làm rõ một số vấn đề lý luận và thực tiễn về xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Từ khóa: Tư tưởng Hồ Chí Minh; lý tưởng; niềm tin; thanh niên quân đội.

Abstract: To build a strong army and strengthen national defense in the new situation, increasing demands have been placed on the human factor in the Vietnam People's Army, including ideals and beliefs of military youth. The youth makes up the majority of grassroots units in the Army; they are active, creative and directly involve in training tasks and national defense. As a result, building ideals and beliefs for Military youth according to Ho Chi Minh's ideology is an important mission. The article clarified theoretical and practical issues about building ideals and beliefs for military youth following Ho Chi Minh's ideology.

Keywords: Ho Chi Minh's ideology, ideal, belief, military youth.

Ngày nhận bài: 10/8/2021; Ngày sửa bài: 15/9/2021; Ngày duyệt đăng bài: 27/10/2021.

Mở đầu

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm và đánh giá cao vai trò của thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Người khẳng định, vận mệnh của dân tộc, sự phát triển của đất nước tùy thuộc vào sự giác ngộ cách mạng và trách nhiệm của thanh niên, trong đó có thanh niên Quân đội. Hiện nay, các thế lực thù địch đẩy mạnh chiến lược Diễn biến hoà bình, âm mưu, thủ đoạn “phi chính trị hoá quân đội” đối với cách mạng nước ta, trong đó thanh niên quân đội là một trọng điểm để tiến hành diễn biến, việc xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh sẽ tạo nên động

lực tinh thần to lớn, thúc đẩy họ sẵn sàng cống hiến sức lực, trí tuệ, củng cố, nâng cao ý chí quyết tâm dám đánh và đánh thắng kẻ thù trong mọi tình huống, kể cả trong điều kiện chiến tranh có sử dụng vũ khí công nghệ cao.

1. Sự cần thiết khách quan của việc xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Niềm tin, lý tưởng biểu thị sự tin tưởng và mục đích cao nhất, tốt đẹp nhất mà con người muốn đạt tới. Cả lý luận và thực tiễn đã chứng minh vai trò to lớn của lý tưởng,

(*) NCS., Hệ 5, Học viện Chính trị, bộ Quốc phòng;
Email: namquynh84@gmail.com

niềm tin của người lính đối với việc hoàn thành nhiệm vụ của họ, và sự suy yếu của bất kỳ một quân đội nào cũng bắt đầu từ sự suy giảm của lý tưởng và niềm tin. Khi người lính có lý tưởng, niềm tin, họ sẽ phát huy cao nhất nhân tố chủ quan để hoàn thành nhiệm vụ, kể cả trong những điều kiện khó khăn, nguy nan nhất, thậm chí làm được những việc mà trong điều kiện bình thường không làm nổi. V.I. Lênin từng khẳng định: “Lòng tin vào cuộc chiến tranh chính nghĩa, sự giác ngộ rằng cần phải hy sinh đời mình cho hạnh phúc của những người anh em, là yếu tố nâng cao tinh thần của binh sĩ và làm cho họ chịu đựng được những khó khăn chưa từng thấy”⁽¹⁾.

Thanh niên Quân đội nhân dân Việt Nam là một bộ phận quan trọng của thanh niên cả nước, là lực lượng nòng cốt, đi đầu trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. “Thanh niên là lực lượng chủ yếu, trực tiếp thực hiện các nhiệm vụ của quân đội. Ở các đơn vị huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, thanh niên chiếm trên 80%; ở cấp đại đội, hầu hết cán bộ, chiến sĩ ở độ tuổi thanh niên”⁽²⁾. Lý tưởng, niềm tin của thanh niên Quân đội biểu hiện rõ nét ở lý tưởng cộng sản; niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng, vào sự quản lý, điều hành của Nhà nước; niềm tin vào sức mạnh bảo vệ Tổ quốc của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, sức mạnh của nhân dân; niềm tin vào khả năng chiến đấu và chiến thắng của Quân đội. Trong kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ, lý tưởng cộng sản, niềm tin vào thắng lợi tất yếu của cách mạng là nguồn động lực thúc đẩy lớp lớp thế hệ cán bộ, chiến sĩ chiến đấu dũng cảm, mưu trí, sáng tạo, đánh bại kẻ thù xâm lược, giành độc lập, tự do cho đất nước. Ngày nay, xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội sẽ tạo ra động lực thúc đẩy họ sẵn

sàng nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao, góp phần xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, đủ sức chiến thắng mọi kẻ thù trong mọi tình huống, kể cả trong điều kiện chiến tranh có sử dụng vũ khí công nghệ cao.

Hiện nay, tình hình thế giới, khu vực diễn biến phức tạp, khó lường. Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang tác động mạnh mẽ đến mọi mặt của đời sống xã hội, trong đó có lĩnh vực quân sự. Vũ khí công nghệ cao, vũ khí thông minh phát triển như vũ bão, làm thay đổi chiến lược, chiến thuật và phương thức tiến hành chiến tranh; cùng với đó là những ảnh hưởng tiêu cực của mặt trái nền kinh tế thị trường, những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch trong chiến lược “diễn biến hòa bình”... đã ảnh hưởng đến lý tưởng, niềm tin của một bộ phận không nhỏ thanh niên Quân đội. Thực tế trên đặt ra yêu cầu cấp thiết hiện nay phải xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng Quân đội và sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, góp phần thực hiện mục tiêu tổng quát được xác định trong Văn kiện Đại hội XIII của Đảng: “củng cố, tăng cường niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa”⁽³⁾.

2. Những nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về lý tưởng, niềm tin

Thứ nhất, lý tưởng, niềm tin có vai trò to

⁽¹⁾ V.I. Lênin (2005), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 41, tr.147.

⁽²⁾ Tổng Cục Chính trị QĐNDVN (2013), *Văn kiện Đại hội Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh quân đội lần thứ VIII*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội, tr.19-20.

⁽³⁾ ĐCSVN (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.I, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập I, tr.97.

lớn, đóng vai trò tích cực trong quá trình hoạt động nhận thức và cải tạo thực tiễn của con người. Sinh thời, chủ tịch Hồ Chí Minh nhiều lần khẳng định vai trò của việc giáo dục lý tưởng và niềm tin cho nhân dân. Lý tưởng, niềm tin trong tư tưởng Hồ Chí Minh là lý tưởng, niềm tin cộng sản: “lý tưởng chung của chúng ta là hòa bình, dân chủ và chủ nghĩa xã hội”⁽⁴⁾. Đó là lý tưởng cao cả, gắn với mục tiêu giải phóng dân tộc, giai cấp và loài người, do đó đem lại cho con người sức mạnh tinh thần to lớn: “khi đã hiến thân cho một lý tưởng cao cả, con người sẽ biểu hiện một tinh thần làm cho người ta không thể tưởng tượng nổi”⁽⁵⁾. Lý tưởng, niềm tin giúp nhân dân và bộ đội vượt qua mọi khó khăn, trở ngại để hoàn thành bằng được mục tiêu đã đề ra. Người khẳng định: “Vì lòng tin mà chúng ta quyết tâm vượt khó khăn đi đến thắng lợi. Có đoàn kết, quyết tâm, tin tưởng thì việc gì cũng làm được”⁽⁶⁾; “Chúng ta đã thắng lợi là vì chúng ta có lòng tin tưởng và quyết tâm làm cho thắng lợi, thì kết quả ta thắng lợi mặc dù có nhiều khó khăn”⁽⁷⁾. Ngược lại, nếu không có lý tưởng, niềm tin, con người thường mất đi mục đích và ý nghĩa cuộc sống, không dám hành động, bi quan, chán nản. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “những người không có lý tưởng, đến đâu hay đó, qua tháng qua ngày”⁽⁸⁾. Do đó, trong thực tiễn cách mạng, cần thường xuyên tuyên truyền, giáo dục, củng cố lý tưởng, niềm tin cho nhân dân và Quân đội, bởi: “Lúc họ đã hiểu thì việc gì khó khăn mấy họ cũng làm được, hy sinh mấy họ cũng không sợ”⁽⁹⁾. Đối với thanh niên Quân đội, lý tưởng, niềm tin đó được cụ thể hoá thành niềm tin vào thắng lợi tất yếu của Quân đội trước kẻ thù xâm lược: “Các chiến sĩ du kích đều

tin vào lực lượng to lớn của mình, và có một niềm tin không lay chuyển vào thắng lợi cuối cùng”⁽¹⁰⁾.

Thứ hai, lý tưởng, niềm tin phải được xây dựng trên cơ sở lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, đường lối, quan điểm của Đảng, gắn liền với nhiệm vụ của cách mạng. Lý tưởng, niềm tin đúng đắn cần phải được nuôi dưỡng bằng những tư tưởng tiến bộ nhất, cách mạng nhất. Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ, trong thời đại ngày nay, chủ nghĩa Mác - Lênin là hệ thống tri thức cách mạng, phổ quát, khoa học nhất: “Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mệnh nhất là chủ nghĩa Lênin”⁽¹¹⁾. Lý luận mác-xít làm cho lý tưởng cộng sản có khả năng trở thành hiện thực chứ không phải viễn vông, phi thực tế. Trên cơ sở nhận thức đúng bản chất, quy luật vận động của tự nhiên, xã hội và tư duy trên nền tảng thế giới quan, phương pháp luận duy vật biện chứng, thanh niên Quân đội củng cố lý tưởng, niềm tin khoa học vững chắc vào mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Người khẳng định: “Lý luận tạo cho các đồng chí làm

⁽⁴⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 12, tr.559.

⁽⁵⁾ Hồ Chí Minh (2011). *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 14, tr.704.

⁽⁶⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 10, tr.622.

⁽⁷⁾ Hồ Chí Minh (2011). *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 10, tr.613.

⁽⁸⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 14, tr.468.

⁽⁹⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 5, tr.286.

⁽¹⁰⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 7, tr.528.

⁽¹¹⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 2, tr.289.

công tác thực tế, sức mạnh định hướng, sự sáng suốt dự kiến tương lai, kiên định trong công tác và lòng tin ở thắng lợi của sự nghiệp của chúng ta”⁽¹²⁾. Đồng thời, đây là cơ sở để thanh niên Quân đội nhận thức được tính chất chính nghĩa của quân đội cách mạng, vinh dự tự hào được là người quân nhân thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, giữ vững ý chí, không lung lạc trước mọi âm mưu, thủ đoạn của kẻ thù: “Dù khó nhọc, hy sinh đến thế nào, chúng ta vẫn giữ vững lòng tin tưởng vào thắng lợi cuối cùng. Vì cuộc kháng chiến của ta là chính nghĩa”⁽¹³⁾. Người chỉ rõ, để xây dựng, củng cố niềm tin, lý tưởng thì mỗi người phải: “chịu khó học tập lý luận Mác - Lênin, học tập đường lối, chính sách của Đảng; đồng thời phải học tập văn hoá, kỹ thuật và nghiệp vụ”⁽¹⁴⁾.

Thứ ba, lý tưởng, niềm tin phải được biểu hiện ra bằng hành động thực tế, trong thực tiễn thực hiện nhiệm vụ của mỗi người. Thấm nhuần quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin: “Tư tưởng căn bản không thể thực hiện được cái gì hết, muốn thực hiện được tư tưởng thì cần có con người sử dụng lực lượng thực tiễn”⁽¹⁵⁾, chủ tịch Hồ Chí Minh khuyên nhân dân và bộ đội: “Lòng tin tưởng và quyết tâm ấy phải được biểu hiện ra trong mỗi việc làm hàng ngày và phải thông suốt từ trên xuống dưới, từ trong Đảng ra ngoài Đảng”⁽¹⁶⁾. Người nêu cao tấm gương về lý tưởng, niềm tin của người đứng đầu dân tộc, luôn kiên trì, vững vàng trước mọi khó khăn: “chỉ vì lòng tin tưởng vào vận mệnh của Tổ quốc, tin tưởng vào lực lượng của nhân dân, cho nên dù gian nan nguy hiểm mấy, tinh thần cũng không bao giờ lay động”⁽¹⁷⁾. Người khẳng định, lý tưởng, niềm tin phải trở thành sức mạnh tinh thần to lớn của nhân dân và bộ đội, góp phần đưa cách

mạng đến thắng lợi cuối cùng: “vì đồng bào và bộ đội có lòng yêu nước rất nồng nàn, chí căm hờn quân giặc rất sâu sắc, lòng tin tưởng vào thắng lợi rất vững bền. Cho nên càng gian khổ, lại càng hăng hái”⁽¹⁸⁾. Đối với cán bộ, chiến sĩ trong quân đội, người luôn yêu cầu: “Riêng về các chú, chính trị biểu hiện ra trong lúc đánh giặc. Học chính cương, chính sách rồi thì phải thực hiện. Nếu thuộc lâu mà không biết đánh giặc thì vô dụng”⁽¹⁹⁾.

3. Một số giải pháp xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể vận dụng lý tưởng, niềm tin theo tư tưởng Hồ Chí Minh vào giáo dục, huấn luyện, rèn luyện thanh niên Quân đội hiện nay. Thực chất của giải pháp này nhằm tạo sự chuyển biến tích cực trong nhận thức và trách nhiệm của các chủ thể vận dụng lý tưởng, niềm tin theo tư tưởng Hồ Chí Minh vào giáo dục, huấn luyện, rèn luyện thanh niên Quân đội ở các đơn vị cơ sở, thông qua đó làm chuyển biến đồng bộ tất cả các khâu, các bước trong quá trình xây dựng lý tưởng, niềm tin cho

⁽¹²⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 3, tr.113.

⁽¹³⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 5, tr.658.

⁽¹⁴⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 15, tr.113.

⁽¹⁵⁾ C. Mác và Ph. Ăngghen (2002), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 2, tr.181.

⁽¹⁶⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 9, tr.434.

⁽¹⁷⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 5, tr.538.

⁽¹⁸⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 7, tr.496.

⁽¹⁹⁾ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 7, tr.218.

thanh niên Quân đội. Theo đó, trong giai đoạn hiện nay, cần nâng cao nhận thức của các chủ thể ở đơn vị cơ sở về sự cần thiết khách quan của việc xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội; về những nội dung cơ bản và phương thức xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Đây là những cơ sở để các chủ thể xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh một cách khoa học, đúng đắn, hiệu quả. Bên cạnh nâng cao nhận thức, cần nâng cao trách nhiệm và hiệu quả hoạt động của các chủ thể vận dụng lý tưởng, niềm tin theo tư tưởng Hồ Chí Minh vào giáo dục, huấn luyện, rèn luyện thanh niên Quân đội, mà trọng tâm là vai trò của cấp uỷ và chỉ huy các cấp ở đơn vị cơ sở, làm cho lý tưởng, niềm tin của thanh niên Quân đội ngày càng vững chắc, trở thành động lực cho những hành động thực tiễn đúng đắn, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng Quân đội, bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Hai là, nâng cao chất lượng giáo dục, huấn luyện, rèn luyện thanh niên Quân đội. Lý tưởng, niềm tin của thanh niên Quân đội không phải tự nhiên mà có, mà đó là kết quả của quá trình giáo dục, huấn luyện, rèn luyện. Do đó, đây là giải pháp cơ bản, trực tiếp nhằm xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Thực hiện giải pháp này, các chủ thể phải sử dụng công tác giáo dục, huấn luyện, rèn luyện như một phương thức chủ yếu để tác động đến việc hình thành lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội. Thường xuyên đổi mới nội dung, hình thức, nâng cao chất lượng công tác giáo dục, huấn luyện, rèn luyện là phương thức hiệu quả nhất để xây dựng lý

tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội. Cần quán triệt và thực hiện tốt quan điểm của Đại hội XIII: “Tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, bồi dưỡng lý tưởng, nhân sinh quan cách mạng”⁽²⁰⁾, “giáo dục truyền thống văn hóa, lịch sử và cách mạng vẻ vang của Đảng và dân tộc”⁽²¹⁾, qua đó nâng cao tri thức, bồi đắp tình cảm và lòng tự hào về truyền thống dân tộc cho thanh niên Quân đội. Các đơn vị cơ sở trong Quân đội cần quán triệt và thực hiện tốt kết luận số 60-KL/QUTW ngày 18/01/2019 về việc tiếp tục nâng cao chất lượng huấn luyện giai đoạn 2013 - 2020 và những năm tiếp theo, bám sát phương châm “cơ bản, thiết thực, vững chắc”; coi trọng huấn luyện đồng bộ và chuyên sâu đối với thanh niên Quân đội; vận dụng tốt ba quan điểm, tám nguyên tắc, sáu mối kết hợp trong huấn luyện; tiến hành huấn luyện sát thực tế chiến đấu, đặc biệt là cần tổ chức tốt các cuộc diễn tập vòng tổng hợp, cụm lực lượng, diễn tập chiến thuật có bắn đạn thật, diễn tập chiến đấu hiệp đồng quân binh chủng, diễn tập khu vực phòng thủ tỉnh, thành phố... Việc giáo dục, huấn luyện với chất lượng càng cao, càng đầy đủ, cường độ càng lớn, càng sát với thực tế chiến đấu thì lý tưởng, niềm tin của thanh niên Quân đội càng sâu sắc, càng bền vững. Cán bộ, chỉ huy các cấp cần thường xuyên kiểm tra, giám sát chất lượng giáo dục, huấn luyện, rèn luyện thanh niên Quân đội; nắm vững kết quả xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội,

⁽²⁰⁾ ĐCSVN (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập II, tr.36-37.

⁽²¹⁾ ĐCSVN (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập I, tr.231.

từ đó kịp thời điều chỉnh, bổ sung những nội dung, hình thức, biện pháp giáo dục, huấn luyện, rèn luyện cho phù hợp với những biến đổi của tình hình thực tiễn.

Ba là, tạo môi trường thuận lợi cho xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Thực hiện giải pháp này, cần tạo ra những điều kiện thuận lợi nhất cho việc xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội thông qua việc bảo đảm cơ sở vật chất, điều kiện thuận lợi cho giáo dục, huấn luyện, rèn luyện; phát huy tác dụng của hoạt động văn hoá và thiết chế văn hoá ở đơn vị cơ sở; hoàn thiện chế độ, chính sách, giải quyết hài hoà lợi ích vật chất và lợi ích tinh thần, lợi ích chung và lợi ích riêng, lợi ích trước mắt và lợi ích lâu dài của thanh niên Quân đội theo quy định của Đảng, Nhà nước và Quân đội. Đây là động lực cơ bản, trực tiếp và mạnh mẽ nhất tác động tích cực đến nhận thức, trách nhiệm của thanh niên Quân đội, để họ luôn phấn khởi, trách nhiệm, tích cực phấn đấu, tu dưỡng, rèn luyện, từ đó củng cố lý tưởng và niềm tin vững chắc, vượt qua mọi khó khăn, thử thách, cống hiến cao nhất sức lực và trí tuệ trong thực hiện nhiệm vụ ở đơn vị cơ sở. Lãnh đạo, chỉ huy các cấp cần nắm chắc tình hình, kịp thời biểu dương, khen thưởng những thanh niên Quân đội đã chủ động, tích cực, tự giác học tập, rèn luyện, có niềm tin và lý tưởng cách mạng vững chắc; đồng thời kiên quyết nhắc nhở, phê bình những đồng chí có biểu hiện thiếu tích cực trong tự giáo dục, tự rèn luyện, ảnh hưởng đến phong trào thi đua của đơn vị. Bên cạnh đó, cần chủ động phòng, chống những tác động tiêu cực của mặt trái nền kinh tế thị trường, tác động của chiến tranh bằng vũ khí công nghệ cao, chiến lược “diễn biến hòa bình” và âm mưu, thủ đoạn “phi

chính trị hoá” quân đội của các thế lực thù địch ảnh hưởng đến xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh hiện nay.

Bốn là, tích cực hóa nhân tố chủ quan của thanh niên Quân đội trong xây dựng lý tưởng, niềm tin của họ theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Trong quá trình xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội, tác động của các chủ thể ở đơn vị cơ sở mang tính chất quyết định, cải tạo điều kiện khách quan, tạo thuận lợi cho sự tự giáo dục, tự rèn luyện của thanh niên Quân đội. Tuy nhiên, khi điều kiện khách quan đã thuận lợi, thì hiệu quả của quá trình xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh lại phụ thuộc một cách quyết định vào sự tự giác của chính bản thân thanh niên Quân đội trong tự giáo dục, tự rèn luyện để chuyển hoá những tác động của các chủ thể thành “tài sản” riêng của họ. V.I. Lênin từng khẳng định: “Không tự mình chịu bỏ ra một công phu nào đó thì không thể tìm ra chân lý trong bất cứ một vấn đề hệ trọng nào cả”⁽²²⁾. Theo đó, cần xây dựng cho thanh niên Quân đội có động cơ, thái độ, trách nhiệm đúng đắn trong tự học tập, rèn luyện, hình thành, củng cố lý tưởng, niềm tin theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Khi thanh niên quân đội có ý thức rõ ràng về trách nhiệm và vinh dự của người quân nhân cách mạng, về vai trò, vị trí của mình trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, về ý nghĩa của việc học tập, rèn luyện trong thời gian tại ngũ sẽ thôi thúc họ tích cực, chủ động, tự giác trong tự giáo dục, tự rèn luyện, vươn lên

⁽²²⁾ V.I. Lênin (2005), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 23, tr.82.

khắc phục khó khăn để hoàn thành nhiệm vụ được giao. Mỗi thanh niên Quân đội phải luôn coi sự tự giáo dục, rèn luyện để xây dựng, củng cố lý tưởng, niềm tin là bổn phận, nghĩa vụ và trách nhiệm của mình đối với Tổ quốc, với Đảng, với nhân dân, với đơn vị và đồng chí, đồng đội. Việc tự giáo dục, tự rèn luyện phải trở thành một nhu cầu thường trực trong mỗi thanh niên Quân đội, trở thành thói quen và là công việc thường xuyên, hiển nhiên hàng ngày, nhằm làm cho lý tưởng, niềm tin ngày càng vững chắc, giúp họ vượt qua mọi khó khăn, vất vả để hoàn thành nhiệm vụ được giao. Thanh niên Quân đội tích cực, chủ động, hăng hái và nhiệt tình tham gia vào các hoạt động thực tiễn quân sự cũng như các phong trào cách mạng của tuổi trẻ, của đất nước sẽ tôi rèn và khẳng định lý tưởng, niềm tin của họ, đồng thời góp phần xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Kết luận

Như vậy, lý tưởng, niềm tin của thanh niên Quân đội là kết quả của quá trình tác động biện chứng giữa sự giáo dục, huấn luyện, rèn luyện của các chủ thể ở đơn vị cơ sở và sự tự giáo dục, tự rèn luyện của chính bản thân thanh niên Quân đội. Xây dựng lý tưởng, niềm tin cho thanh niên Quân đội theo tư tưởng Hồ Chí Minh là yêu cầu khách quan hiện nay, quá trình đó cần nắm vững những nội dung cơ bản của lý tưởng, niềm tin theo tư tưởng Hồ Chí Minh, tiến hành đồng bộ nhiều giải pháp, nhằm làm cho lý tưởng, niềm tin của thanh niên Quân đội ngày càng trở nên vững chắc, tạo nên động lực tinh thần to lớn thúc đẩy họ hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao, góp phần xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy,

tinh nhuệ, từng bước hiện đại, bảo vệ vững chắc Tổ quốc trong mọi tình huống.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. ĐCSVN (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập I.
2. ĐCSVN (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập II.
3. V.I. Lênin (2005), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 23.
4. V.I. Lênin (2005), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 41.
5. C. Mác và Ph. Ăngghen (2002), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 2.
6. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 2.
7. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 3.
8. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 5.
9. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 7.
10. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 9.
11. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 10.
12. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 11.
13. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 12.
14. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 14.
15. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 15.
16. Tổng cục Chính trị QĐNDVN (2013), *Văn kiện Đại hội Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh quân đội lần thứ VIII*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội.